

Strategie fiscală vs. optimizare fiscală

Ionuț ȘTEFAN,
vicepreședinte CCF

„Nimic nu este mai sigur decât moartea și taxele”.

Așa sună un vechi proverb care, la prima vedere, poate fi considerat sardonice și fatalist!

Dar cine, oare, poate spune că nu este adevărat?

De-a lungul timpului mai mulți autori celebri au vorbit pe acest subiect. Primul, dintr-un lung șir, a fost Daniel Defoe, în lucrarea sa *The Political History of the Devil*, 1726: „Nu cred să existe lucruri mai sigure decât moartea și taxele.”

Benjamin Franklin a fost cel care a făcut sintagma celebră. Într-o scrisoare adresată lui Jean-Baptiste Leroy, în 1789, folosește forma devenită celebră în zilele noastre, respectiv „În această lume, despre nimic nu se poate spune că este sigur, cu excepția morții și a taxelor”

Certitudinea taxelor poate fi însă confundată cu fatalitatea? Eu cred că nu!

Certitudinea morții nu ne face să luptăm mai puțin pentru sănătatea noastră. O astfel de luptă, în multe situații, capătă conotații dramatice, consumă resurse imense și poate naște bucurii și speranțe.

La fel de îndreptățită poate fi și lupta împotriva taxelor! În acest caz lupta îmbracă forma optimizării fiscale.

Într-o concepție unanim acceptată impozitele sunt obligații pecuniare pretinse de către autoritatea publică, în temeiul legii, de la persoane fizice și juridice, în raport cu capacitatea contributivă a acestora. Ele sunt preluate la bugetul statului în mod obligatoriu, cu titlu definitiv și fără contraprestație imediată și folosite ca instrumente de influențare a comportamentului

plătitorilor, astfel încât, interesele acestora să fie armonizate cu interesul public.

Plecând de la această definiție, putem identifica preocuparea statelor de a-și asigura un nivel optim al veniturilor prin colectarea impozitelor și prin atragerea de investiții.

Apare aici noțiunea de strategie fiscală, noțiune cu aplicabilitate atât în sistemul public, cât și în sistemul privat, la nivel de contribuabil.

Putem vorbi, astfel, de strategia fiscală a unui stat, care se manifestă pe mai multe linii:

- numărul și nivelul taxelor și a impozitelor percepute;
- localizarea la nivel național a bazelor de impunere prin intermediul convențiilor de evitarea a dublei impuneri;
- gradul de colectare a impozitelor și taxelor și nivelul costurilor generate de administrarea acestora.

Din această perspectivă, conceptul de concurență fiscală interstatală apare ca rezultat al interacțiunii dintre doi factori: nivelul gradului de colectare a impozitelor și taxelor naționale și libertatea de mișcare a contribuabililor, respectiv a bazelor de impozitare.

Concurența fiscală a determinat, astfel, o preocupare a forurilor internaționale în armonizarea sistemelor fiscale, printr-o aplicare cât mai unitară a soluțiilor fiscale. Scopul acestei armonizări este de diminuare a migrației bazelor impozabile. Vor rămâne însă diferențe în quantum a impozitelor și taxelor, diferențe determinate de puterea economică a statelor.

Pe de altă parte, putem discuta și despre strategia fiscală a unui contribuabil. Aceasta presupune o planificare a activităților sale, prin folosirea unor alternative acceptabile, reale, aflate în interiorul legii, având ca scop reducerea costurilor fiscale.

Ca și rezultat al conceptului de concurență fiscală interstatală, în condițiile unei globalizări a economiei, migrarea bazelor impozabile devine un fenomen din ce în ce mai întâlnit.

Optimizarea fiscală apare astfel, nu numai din preocuparea contribuabilului de a-și diminua costurile fiscale, ci și din preocuparea statelor de a-și asigura un nivel optim al veniturilor.

Implementarea de strategii fiscale, la nivel național și/sau internațional, trebuie să constituie, în mod evident, una din direcțiile de acțiune ale consultanților fiscali. Astfel, un consultant fiscal trebuie să-și folosească toate cunoștințele profesionale pentru a oferi consultanță fiscală clienților săi, asigurându-se, în același timp, că aceștia își vor plăti taxele în cel mai eficient mod, aplicând toate deducerile și avantajele prevăzute de legislația fiscală. El are obligația profesională de a-și informa clienții cu privire la schimbările legislative, prezentând în mod clar avantajele de care aceștia pot beneficia. Astfel că nu doar implementarea de strategii fiscale, ci și elaborarea unei astfel de strategii, pe termen mediu și lung poate reprezenta, de asemenea, domeniul de activitate al consultanților fiscali.

Elaborarea unei astfel de strategii fiscale nu poate fi privită decât ca o componentă importantă a unui plan de afaceri pe termen mediu și lung, fiind integrată, astfel, în strategia de afaceri a contribuabilului. Abordarea unei strategii fiscale nu conferă, în mod implicit, o diminuare a impozitelor și taxelor pe termen scurt, ea luând în calcul, mai degrabă, toate avantajele fiscale, pe termen scurt, mediu și lung. Putem astfel concluziona că, optimizarea fiscală se poate face doar în deplina concordanță cu definirea și aplicarea unei strategii fiscale, gândite în ansamblul activităților contribuabilului. ■